

DE (HUISWERKMAKENDE) LEERLING ALS MULTITASKER

Op zaterdag 15 november jl. las ik in het katern *Betoog* van De Volkskrant het artikel *De multitasker als informatiejager*: "Multitasking is vooral populair bij de jongste generatie, die met de computer is opgegroeid. De vele vensters op een multimedia-pc stellen de jeugd in staat vele dingen tegelijk te doen: een werkstuk typen, de benodigde informatie bij elkaar googlen, via MSN overleggen met klasgenoten en daarbij ook terloops wijzen op dat leuke filmpje op YouTube. Ondertussen speelt Winamp de gedownloade mp3'tjes af, meldt een geluidssignaal dat er zojuist zes e-mailtjes zijn binnengekomen en laat de vakantieliefde uit Spanje via Skype weten dringend aan een goed gesprek toe te zijn. En natuurlijk staat de stroom sms'jes niet stil, getuige de geinige ringtone die om de paar minuten opklinkt uit het mobieltje naast het toetsenbord."

Ik kan mij zo voorstellen dat deze schets u als ouder bekend voorkomt.

Op maandag 3 en dinsdag 4 november jl. hebben wij aan 97 leerlingen (ad random verspreid over alle klassen/groepen en gelijkelijk verdeeld over jongens en meisjes) gevraagd een enquête in te vullen over huiswerk. De uitkomsten van bepaalde domeinen van onze enquête *Evaluatie Huiswerk* en de informatie uit bovenstaand artikel vulden elkaar m.i. naadloos aan.

Hieronder vindt u de resultaten van het domein: *afgeleid en huiswerk*.

Stellingen	Waardering	
Ik word bij het huiswerk maken snel afgeleid door dingen die om mij heen gebeuren	zeer eens	10%
	eens	43%
	zowel eens als oneens	29%
	oneens	16%
	zeer oneens	1%
Ik word afgeleid door de televisie als ik huiswerk maak	zeer eens	13%
	eens	22%
	zowel eens als oneens	25%
	oneens	30%
	zeer oneens	10%
Ik word bij het leren en maken van huiswerk afgeleid door contacten met vrienden via msn, bellen, sms, hyves e.d.	zeer eens	16%
	eens	21%
	zowel eens als oneens	28%
	oneens	24%
	zeer oneens	11%
Als ik op school huiswerk maak, zit ik vaak andere dingen te doen (zoals sms, dromen, muziek luisteren, kletsen...)	zeer eens	15%
	eens	27%
	zowel eens als oneens	36%
	oneens	16%
	zeer oneens	5%
Ik word bij het leren en maken van huiswerk afgeleid doordat ik ga surfen op internet	zeer eens	11%
	eens	24%
	zowel eens als oneens	28%
	oneens	29%
	zeer oneens	8%

Ook onze leerlingen groeien op met de computer en uit bovenstaande cijfers blijkt dat velen tijdens het huiswerk worden afgeleid door andere zaken. Ze kunnen zich steeds moeilijker (en dus minder lang) concentreren op een specifieke taak. Door de overstelpende hoeveelheid te verwerken informatie via het internet lezen zij ook minder aandachtig.

Onlangs publiceerde Marjolein de Vos in NRC Handelsblad een felle aanklacht tegen multitasking. De teneur van haar betoog was dat wie veel tegelijk probeert te doen, uiteindelijk niets goed doet. Zij hield een hartstochtelijk pleidooi voor “volle aandacht” op één taak tegelijk!

Zij staat daarin niet alleen. Er wordt veel en - uit onderzoek blijkt - terecht geklaagd over de nadelige gevolgen van dit multitasken (ook tijdens het maken en leren van huiswerk). Doordat leerlingen bij het huiswerk worden afgeleid wordt de informatie niet opgeslagen in dat deel van het geheugen waar we onze ervaringen opslaan, maar in het zgn. procedureel geheugen, waarin onze motorische vaardigheden liggen opgeslagen. Informatie in dat deel van de hersenen blijkt minder flexibel te zijn, d.w.z. moeilijker te reproduceren (kennis) en toe te passen in nieuwe situaties (begrip).

Multitasking tast echter niet alleen de kwaliteit van het leren aan, maar bevordert ook stress. In de leerlingtevredenheidsenquêtes van vorig schooljaar gaf ca. 70% van de leerlingen aan regelmatig moe van school thuis te komen. In recente publicaties wordt een verband gelegd tussen informatieoverlast en chronische vermoeidheid. En als de aandacht verspreid wordt over vele taken leidt dat ertoe dat de vermoeide leerling het bijltje erbij neergooit.

Hoewel de pc tijdens het huiswerk aanstaat en er ook gebruik wordt gemaakt van MSN blijkt uit het resultaat van het domein *samenwerken en huiswerk* dat veel leerlingen de moderne communicatie-technieken niet of nauwelijks gebruiken om elkaar bij het huiswerk te helpen.

	Stelling	Waardering	
	Ik werk via MSN met vrienden/vriendinnen aan het huiswerk	zeer eens	9%
		eens	12%
		zowel eens als oneens	19%
		oneens	35%
		zeer oneens	25%

Uit recent (neuropsychologisch) onderzoek blijkt echter dat dit gebruik geen nadelige gevolgen heeft voor het verwerken van informatie. We zijn namelijk goed in staat om met gelijke aandacht parallelle informatie te verwerken.

Het probleem begint wanneer we dingen willen combineren die dezelfde type aandacht vereisen, zoals tegelijkertijd e-mailen, chatten en bellen. Multitasking komt dan neer op het voortdurend switchen tussen verschillende taken. Dat is minder efficiënt en effectief dan het uitvoeren van de afzonderlijke taken na elkaar. Het is minder efficiënt omdat het voortdurend omschakelen tijd kost en stressverhogend werkt. Daar komt nog bij dat de subjectief ervaren tijdsduur groter is dan de feitelijke.

Uit de resultaten van het domein *ouders en huiswerk* blijkt dat u veel belang hecht aan het maken en leren van huiswerk. Dat u dit positief stimuleert en dit gewaardeerd wordt door uw zoon/dochter.

Stellingen	Waardering	
Mijn ouders vinden dat ik goed moet leren en mijn huiswerk moet maken, dat zeggen ze ook op een positieve manier en dat geeft mij weer een stimulans om verder te gaan	zeer eens	23%
	eens	41%
	zowel eens als oneens	26%
	oneens	7%
	zeer oneens	3%
Mijn ouders helpen mij bij het maken van huiswerk en dat vind ik prettig	zeer eens	8%
	eens	23%
	zowel eens als oneens	36%
	oneens	20%
	zeer oneens	13%
Mijn ouders kunnen me helemaal niet goed overhoren, dat heb ik dus liever niet	zeer eens	5%
	eens	11%
	zowel eens als oneens	14%
	oneens	47%
	zeer oneens	22%
Mijn ouders vinden het prima dat ik na school niet gelijk aan het huiswerk begin, maar eerst wat anders ga doe	zeer eens	25%
	eens	42%
	zowel eens als oneens	24%
	oneens	7%
	zeer oneens	2%
Ik zou mijn huiswerk beter maken als mijn ouders mij zouden helpen	zeer eens	4%
	eens	15%
	zowel eens als oneens	30%
	oneens	45%
	zeer oneens	5%

Eén van de manieren om dat nog meer vorm te geven zou kunnen zijn om eens kritisch te kijken naar de omgeving (sfactoren) waarin uw zoon / dochter het huiswerk maakt en bovenal leert.

Meer resultaten van de enquête Evaluatie Huiswerk vindt u op onze site: www.hlz.nl onder het kopje informatie.

De heer P.A. Uilhoorn, conrector